

oraz... Krajowej
87-3 Toruń, ul. ... 85 22 158
e-mail: ...
NIP 956 ... 736
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

poprzedni nr K: 573

25.06.2004v.

opr. MZ.

++
siostra Maria Sobocińska

Lipno
WSKAK

Sobocińska Sławomira J.
zam. Warsicka
ps. „Janina”, „Sław”

K: 573/573 Pom.¹

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Sobocińska Stawomira

J: R-543/543 Pom

Lipno WSK

- I./1. Relacja *k. 5 s. 1-5*
- I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora *k. 15 s. 1-2, 3*
- I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora *k. 1 s. 1*
- II. Materiały uzupełniające relację *k. 2 s. 1-2*
- III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —
- III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —
- III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —
- III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —
- III./5. Inne ... —
- IV. Korespondencja
- .....
- .....
- .....
- V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. 4*
- VI. Fotografie *obraz i ikonografii*

1/1. Delajja Sobocin'ska Stawomira zam.
Warszkie

1. Delajja zrobiona przez Marie Sobocin'ską
(siostrę) 27.08.1975r. o działalności konspi-
racyjnej Stawomiry Sobocin'skiej zam.
Warszkiej, kopia, mpis. z Arch. Ś. Zawackiej k. 1 s. 1
2. Pismo - relacja Marii Sobocin'skiej
do Józefa Chylińskiego, kop. mpis k. 2 s. 1-3
3. Biogram Sobocin'skiej Stawomiry,
kserokop. rękop. k. 2 s. 4-5

RELACJA

ARCHIWUM
SŁUŻBY PRACY
nr 573/P
U.PP

Słożona przez siostrę Marię Sobocińska

WARSICKA SŁAWOMIRA z d.SOBOCINSKA

Ur.22.VI.1922r. w Wymyślinie, pow.Lipno

Rodzice: Roman i Stanisława z d. Zienkiewicz. Pochodzenie inteligenckie, wykształcenie średnie. Pracowała jako nauczycielka. Prowadziła tajne nauczanie. Nosila pseudonim "Janka", "Wanda".

Zorganizowała łączność całego inspektoraatu /?/ Włocławek krypt. "Acetylen" w ramach WSK.

Przeprowadzała spalonych żołnierzy AK, organizowała kwatery i wyżywienie. Organizowała pomoc żywnościową dla jeńców w obozach, oraz osób ukrywających się przed gestapo.

Dzieci i młodzież przygotowywane przez nią w ramach tajnego nauczania, mogły po wojnie kontynuować naukę. Wielu zawdzięcza jej szybki awans na studia i w pracy.

W ostatnim okresie wojny została wywieziona do obozu w Tłuchowie - tam nie przerwała pracy konspiracyjnej i nadal prowadziła tajne nauczanie dla dzieci pracowników służby rolnej, zatrudnionej w obozie. Pracując w kuchni organizuje pomoc żywnościową i przekazuje cenne informacje wywiadowcze. Tu odnajduje ją Jagdtkommando i skazuje ją bez sadu na śmierć.

Zostaje wywieziona pod eskortą za obóz, w pole i czeka pod bagnami na wykonanie wyroku. Trwało to do świtu. O świcie rozkaz cofnięto /ona jednak nie wiedziała/, przygotowana już na śmierć /.

Eskortujący żołdacy kazali jej biec do obozu. Pewna, że zwyczajem niemieckim straż padnie z tyłu, biegła modląc się - gdy dopadła obozu - padła zemdlna. Za chwilę przyjechali Niemcy i na jej oczach rozstrzelali chłopca. Cały obóz stał przy tym na baczność, Kommando odjechało z pogrzebka, że następna ich wizyta w obozie będzie finałem dla "Janki" - podobnie, jak to było przed chwilą z chłopcem - jej współtowarzyszem obozowym.

Przeżycia tej nocy pozostawiły trwały ślad na jej zdrowiu. Obawiając się spełnienia pogrzebów niemieckich, podstępem wykradła ją z obozu i ukryła. "Janka" przeszła ciężki zawał, pracowała w nadleśnictwie w Skepem, ale przeżycia wojenne i ciężka praca zawodowa dały znać o sobie i musiała przejść na rentę. Jej renta wynosi 1800 zł. /S. Warsicka zmarła w 1987 r. - przyp. AM/.

/-/ Maria Sobocińska
ps. "Ryśka"

Bydgoszcz, 27.VIII.1975r.

Maria Sobocińska
o5-44o Wesola k/W-wy

ul. Starzyńskiego 11
ps. "Ryśka" kmdt WSK
/Okręg Pomorze/

Szanowny Panie Pułkowniku !.

(Józef Chyliński)

Miłym zaskoczeniem było dla mnie i moich współtowarzyszy walk z okupantem niemieckim w szeregach Armii podziemnej AK - przesłane przez Pana odpisy rozkazów KO. "Lunety" -KO.AK Okręgu Pomorze z odznaczeniami dla byłych żołnierzy AK. Okręgu Pomorze. Przesyłam więc Panu moje, jak również pozostałych przy życiu tych z którymi udało mi się nawiązać kontakt - wyrazy najwyższego szacunku i poważania. Satysfakcją naszą jest fakt że Pan o nas nie zapomniał i tyle wspólnych przeżyć w niezwykłych warunkach okupacyjnej walki, ~~nie mogę sobie przypomnieć~~ sprawiło, że nie jestem w stanie wykreślić z pamięci wielu osób, a zwłaszcza Osoby Pana.

Piszę do Pana już poraz drugi - na pierwszy list pisany w początkach roku - nie otrzymałam odpowiedzi /sądzę że to wina tamtejszej poczty/. Popierałam wówczas akcję podjętą przez Pana Sadowskiego - Zagończyka - do której przyznam przyłączyłam się ale przyznam szczerze bez nadziei na pozytywne jej załatwienie. Nie zawiedliśmy się na Panu - a to jest najważniejsze !.

Nawiązując teraz do przesłanych przez Pana odpisów rozkazów z odznaczeniami, została pominięta osoba, która była umieszczona osobiście przeze mnie w moich wnioskach a nadanie Złotego Krzyża Zasługi oraz Krzyża Walecznych. wraz pozostałymi kobietami, które w przesłanych odpisach rozkazów są, a jej nie ma. Pragnęłabym sprostować brak, który zapewne był spowodowany jedynie przepisywaniem z orinału.

Nazwisko: Sobocińska - Warsicka Sławomira ur.12.VI.1922 r.
Pseudonim "Sław"

stopień : ópor

ur.: 12.VI.1922

konsp.: ZWZ. WSK - szef łączn. Insp. Acetylen /od r 1940 w konsp./

- zorganizowała łączność Insp. przeprowadzała osobiście z narażeniem

Sławomira Warsicka z domu Sobocińska ur. 12 .VI 1922 r w Wymyślinie.
 Szkoła ćwiczeń przy Seminarium Nauczycielskim w Wymyślinie .
 Początkowe klasy gimnazjum im Traugutta w Lipnie, później uczęszczała
 do gimnazjum pryw. w Toruniu.
 Po wojnie zdobyła wykształcenie nauczycielskie i pracowała w szkole
 w tym zawodzie. .

Uczęszczała do ~~Wyższej Szkoły Muzycznej w Wymyślinie~~
 Wyższej Szkoły Muzycznej Wileńskiej, która została po wojnie
 przeniesiona do Torunia. Pracowała następnie w Urzędzie ~~Finansowym~~
 w Lipnie, a ostatnim miejscem pracy było nadleśnictwo w Skępem -
 na stanowisku gł.księgowej. - Jednocześnie pracowała w Domu
 kultury w Lipnie ucząc muzyki - gry na pianinie.

Z powodu choroby, zawał serca - przeszła na ~~wczesną emeryturę~~ rentę inwalidzką.
 W czasie wojny pracowała w domu prowadząc gosp.domowe.

Do organizacji została zwerbowana przez Halinę Krzszowską i przez
 nią została zaprzysiężona. Była częstym gościem na ul. Warszawskiej
 gdzie kontaktowała się z Cnylińskim , Michałem , Pietkiewiczem.
 Po przyjeździe Sztabu AK do Wymyślina była wykorzystywana jako
 kurierka do specjalnych zadań przez płk. Cnylińskiego.

Prowadziła tajne nauczanie, ucząc dzieci i młodzież w okolicy.
 Organizowała pomoc żywnościową dla osób ukrywających się przed
 aresztowaniem, przesyłała paczki żywnościowe do obozów, wyrzekając
 się swoich własnych nędznych racji żywnościowych.

W ostatnim okresie okupacji została przymusowo zabrana do obozu
 - kopanie okopów - w Tłuchowie . Tam kontynuowała pracę konspiracyjną.
 Pracując w kuchni w obozie, pomagała żywnościowo i uczyła. ~~Tu~~
 Podczas akcji szalejącego w terenie Jagdkommando - została wraz
 z pozostałymi dziewczętami pracującymi w kuchni - zabrana
 do ich "budy" skazane zostały na rozstrzelanie bez sądu. Obiera
 odbyła się nocą , wywiezione poza teren obozu i pod strażą gotową
 do strzału - czekały na egzekucję. Oświcie rozkaz co niemięto/ o czym
 aresztowane nie wiedziały - Kazano wyjść z wozu samochodowego
 i założonymi rękami biec w kierunku obozu. Pewne strzału w tył
 dopadły obozu - Sławomira od tamtej chwili zapadła na zdrowiu
~~Zmarła w r. 1975~~ Oświcie zwołano cały obóz i na ich oczach
 rozstrzelano 2 chłopców pracujących w tym obozie. Zwolnionym dziew-
 czętom zapowiedziano odjeżdżając po egzekucji - zwolnione warunkowo
 mogą liczyć , że, ponowna ich wizyta egzekucję na nich powtórzy.
 Pogróżka była w tym czasie bardzo prawdopodobna.
 Przeżycia te pozostawiły trwały ślad na zdrowiu Sławomiry. Do
 końca życia cierpiała na serce. 2 zawały - przeszła na rentę inwal.
 Z obozu została podstępnie wykradziona przez siostrę. Do końca
 wojny nie wiedziała że jest zwolniona nielegalnie.

Zmarła w r. 1975 płk. Chyliński odznaczył ją spec.wysok7-czego
 nie przyjęła

21.7.1987-

(W. Sobocińska)

Sławomira Warsicka z domu Sobocińska ur. 12 .VI 1922 r w Wymyślinie.
 Szkoła ćwiczeń przy Seminarium Nauczycielskim w Wymyślinie .
 Początkowe klasy gimnazjum im Traugutta w Lipnie, później uczęszczała
 do gimnazjum pryw. w Toruniu.

Po wojnie zdobyła wykształcenie nauczycielskie i pracowała w szkole
 w tym zawodzie. .

Uczęszczała do ~~Wyższej Szkoły Muzycznej w Wileńskiej~~ Wyższej Szkoły Muzycznej Wileńskiej, która została po wojnie
 przeniesiona do Torunia. Pracowała następnie w Urzędzie Finansowym
 w Lipnie, a osutnim miejscem pracy było nadlesnictwo w Skępem -
 na stanowisku gł.księgowej. - Jednocześnie pracowała w Domu
 kultury w Lipnie ucząc muzyki - gry na pianinie.

Z powodu choroby, zawał serca - przeszła na ~~wzrostek~~ ^{rente inwalidzka} rentę inwalidzką.
 W czasie wojny pracowała w domu prowadząc gosp.domowe.

Kiedy?

Do organizacji została zwerbowana przez Halinę Krzszowską i przez
 nią została zaprzysiężona. Była częstym gościem na ul. Warszawskiej
 gdzie kontaktowała się z Cnylińskim , Micnaem , Pietkiewiczem.
 Po przyjeździe Sztabu AK do Wymyslina była wykorzystywana jako
 kurierka do specjalnych zadań przez płk. Cnylińskiego.

Prowadziła tajne nauczanie, ucząc dzieci i młodzież w okolicy.
 Organizowała pomoc żywnościową dla osób ukrywających się przed
 aresztowaniem, przesyłała paczki żywnościowe do obozów, wyrzekając
 się swoich własnych nędznych racji żywnościowych.

W ostatnim okresie okupacji została przymusowo zabrana do obozu
 - kopanie okopów - w Tłuchowie . Tam kontynuowała pracę konspiracyjną
 Pracując w kuchni w obozie, pomagała żywnościowo i uczyła. ~~Tu~~

Podczas akcji szalejącego w terenie Jagdkommando - została wraz
 z pozostałymi dziewczętami pracującymi w kuchni - zabrana
 do ich "budy" skazane zostały na rozstrzelanie bez sądu. Obława
 odbyła się nocą , wywiezione poza teren obozu i pod strażą gotową
 do strzału - czekały na egzekucję. Oświcie rozkaz coinięto/ o czym
 aresztowane nie wiedziały - Kazano wyjść z wozu samocnodowego
 i założonymi rękami biec w kierunku obozu. Pewne strzału w tył
 dopadły obozu - Sławomira od tamtej chwili zapadła na zdrowiu
~~Zmarła~~ Oświcie zwołano cały obóz i na ich oczach
 rozstrzelano 2 chłopców pracujących w tym obozie. Zwolnionym dziew-
 cętom zapowiedziano odjeżdżając po egzekucji - zwolnione warunkowo
 mogą liczyć , że,ponowna ich wizyta egzekucję na nich powtórzy.
 Pogrożka była w tym czasie bardzo prawdopodobna.

Przeżycia te pozostawiły trwałe ślad na zdrowiu Sławomiry. Do
 końca życia cierpiała na serce. 2 zawały - przeszła na rentę inwal.

Z obozu została następnie wykradziona przez siostrę. Do końca
 wojny nie wiedziała że jest zwolniona nielegalnie.
 Zmarła w r. 1975 ^{plk. Chyliński oznaczył ją spec.wysoko} 8 czego

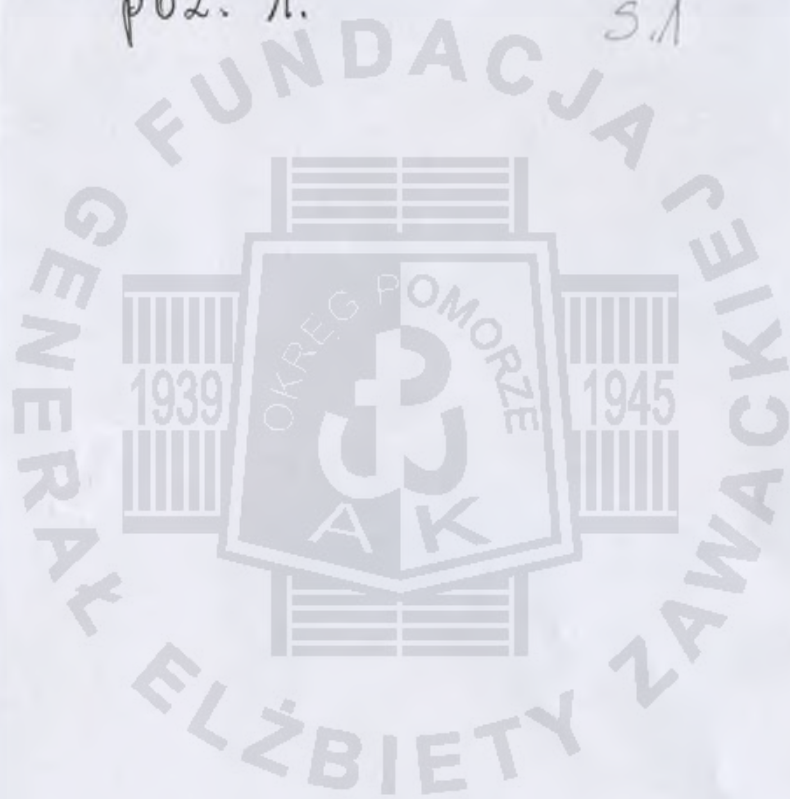

1/2. Dokumenty - Sobocińska Stawomira

1. Skierowanie wystawione przez dra St. Zmysłowego ze Skrzypca z 29.07.1943 na badania do dr. Wremble (laryngologa) w Toruniu, oryg. w j. niemieckim (koperta) wraz z kserokopią k. 2 s. 1-2
2. Pozwolenie na przejazd powozkiem ze Skrzypca do Torunia, oryg. + kserokop. w j. niemieckim (nr 352/43) k. 2 s. 3-5
3. Dokument podróży (z. I, i II) z 4.07.1944, oryg. w j. niemieckim k. 1 s. 6
4. Dokument z 26.10.1944 wystawiony w obozie w Tuchówku, oryg. w j. niem. k. 1 s. 7-8
5. Fałszywy niemiecki dokument z 18.02.1943 wystawiony przez legację w O Pom. (koperta) k. 1 s. 9-10
6. "Książka pracy" - Arbeitsbuch - oryg. (ksero str. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 + okładki) = koperta k. 6 s. 11-19
7. Leg. Krajowa Armii Krajowej nr 18922 z 4.07.1948 (Sobocińska) i nr 29802 z 14.02.1984 (Warszawa), oryg. k. 2 s. 20-23

7/2
pol. 1.

S.A

Schemmensee, den 29. Juli 1943.

Herrn

Dr. W r e m b e l

in Thorn

Ich überweise die Slawomira Sobociński aus
Müscheldorf zur fachärztlichen Behandlung.

Diagnose: Nasenpolypen.

W. W. W.

Schermensee, den 29. Juli 1943. 2

Herrn

Dr. Wrenbel

in Thorn

Ich überweise die Slawomira Sobocinski aus
Müscheldorf zur fachärztlichen Behandlung.

Diagnose: Nasenpolypen.

Wrenbel

Nr. 332/43
Amtskommissar 125./43.

Ausweis zur Benutzung der Reichsbahn.

Ber - die Wieslawa Sobocinski geb. 11. Juni 1922.

wohnhaf in Schemmensee Amtsbez. Schemmensee

erhält die Erlaubnis die Reichsbahn zur ~~Arbeit~~ ^{Behandlung-}

stelle von Schemmensee bis Thorn.

hin und zurück zu benutzen.

Gültig bis zum 15. August 1943.

Schemmensee, den 30. Juli 1943.

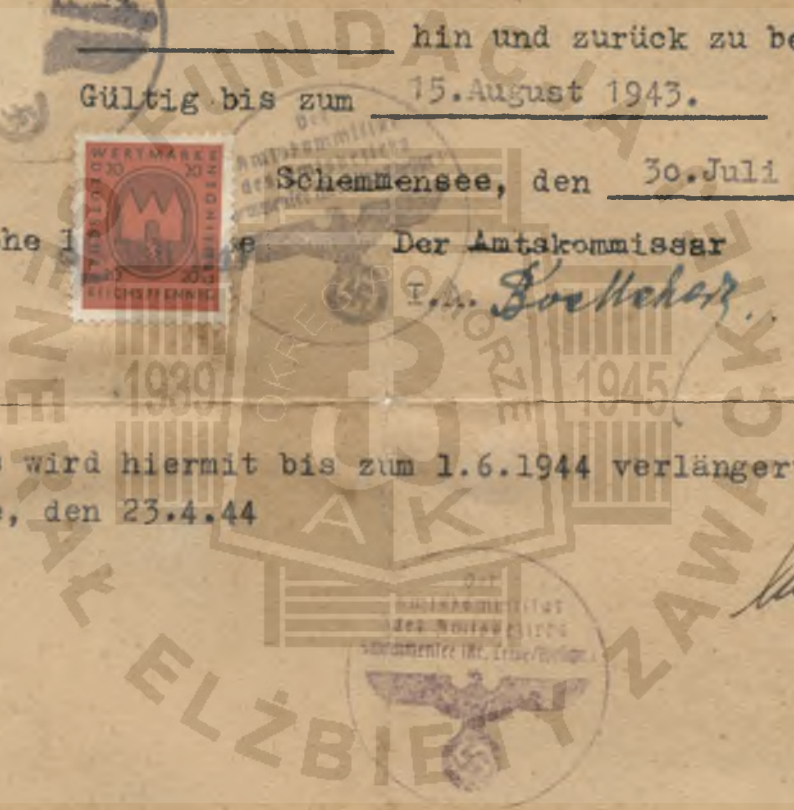
Änderungen/siehe 1

Der Amtskommissar

T. A. Doehner

Der Ausweis wird hiermit bis zum 1.6.1944 verlängert.
Schemmensee, den 23.4.44

Kunick.

Nr. 332./43.
Amtesnummer 125./43.

Ausweis zur Benutzung der Reichsbahn.

Ber - die Wieslawa Sobocinski geb. 11. Juni 1922.

wohnhaf in Schemmensee Amtsbez. Schemmensee

erhält die Erlaubnis die Reichsbahn zur Arbeits ^{Behandlung}

Stelle von Schemmensee bis Thorn.

hin und zurück zu benutzen.

Gültig bis zum 15. August 1943.

Schemmensee, den 30. Juli 1943.

Änderungen/siehe 1

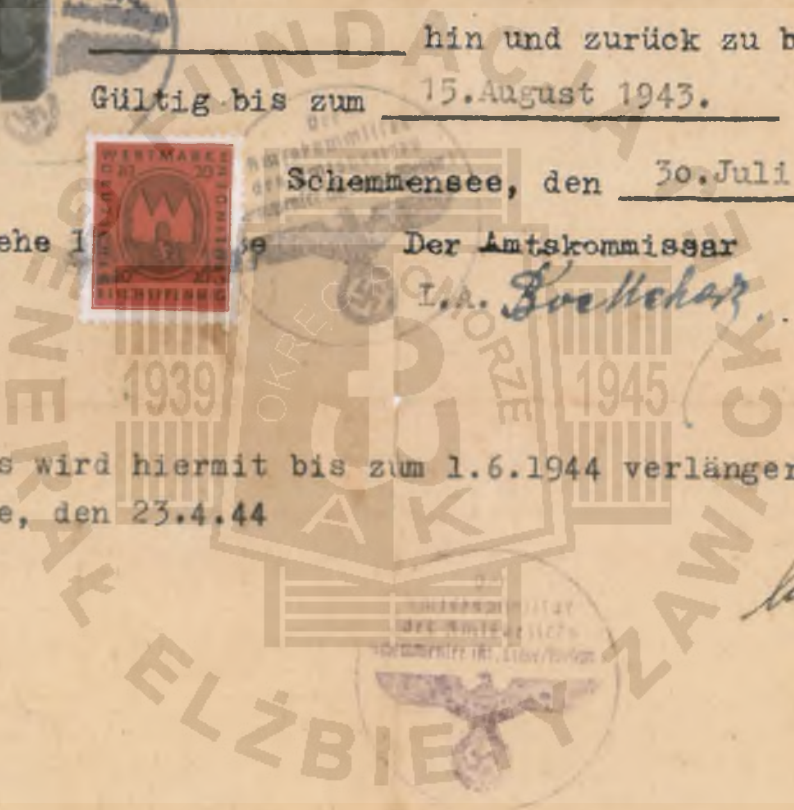

Der Amtskommissar

I. A. Buehler

Der Ausweis wird hiermit bis zum 1.6.1944 verlängert.
Schemmensee, den 23.4.44

Kunze

Stawomira jesdrita na ul. Warszawskiej 5
w celach konspiracyjnych (inf. Marii Sobocińskiej)

Reiseschein

Teil I

Der Zivilarbeiter Wawomira Sobocinski
 Staatsangehörigkeit bzw. Volkstum Schutzangehörige d. Deutschen Reich
 geb. am 11. Juni 1922 in Schemmensee
 seit 1. Januar 1940 bei Sobocinski Roman
 als Jungbauern beschäftigt, ist in der
 Zeit vom 5.7.44 bis 15.7.44, verlängert bis 18 Uhr
 nach Thorn beurlaubt. *Der Ortsbauernführer*
 Ichermino
 Gem. Stempel lt. Leipz 1944

Unterschrift u. Firmenstempel.

(Der Reiseschein ist nach Abschluss der Reise an die ausfertige Stelle zurückzugeben.)

Teil II

Bescheinigung der Ortspolizeibehörde.

Der Zivilarbeiter Wawomira Sobocinski
 Personalien s.O.) darf Schemmensee während der
 oben angegebenen Zeit verlassen.
 Genehmigung zur Benützung der Eisenbahn wird hiermit erteilt.
 Schemmensee, den 4. Juli 1944

gültig bis 15.7.44.
J.A. Buch

J.A. Brachner

+) Gilt nur für Ostarbeiter und polnische Zivilarbeiter aus dem GG. und den eingegliederten Ostgebieten, bei den übrigen Zivilarbeitern streichen.

Abschnitt XI/XII a

Tüschau, den 26. 10. 1944

Der die Sobolinski Strawinka
 aus Scheuweis ist bei den
 Ostraumbefestigungen tätig und dem Lager in Tüschau hat
 im Abschnitt XI/XIIa zugeteilt. Er sie hat die Ge-
 nehmigung bei Haber Handhaus in Tüschau hat
 zu übernachten. Schmidt, Hans

*Geprüft von dem
 Lagerführer*

Abschnittsleiter

Świadkowie poszukiwani

(B) Okręgowa Komisja Badania Zbrodni Hitlerowskich w Bydgoszczy prosi osoby, które przebywały w II połowie 1944 r. w obozach pracy w Tłuchówku, Chalnie i Malanowie Starym, pow. Lipno, o skontaktowanie się z Okręgową Komisją Badania Zbrodni Hitlerowskich – delegaturą w Toruniu, ul. Piekary 51. (PAP)

Jerzak Elżbieta 1939

1/2

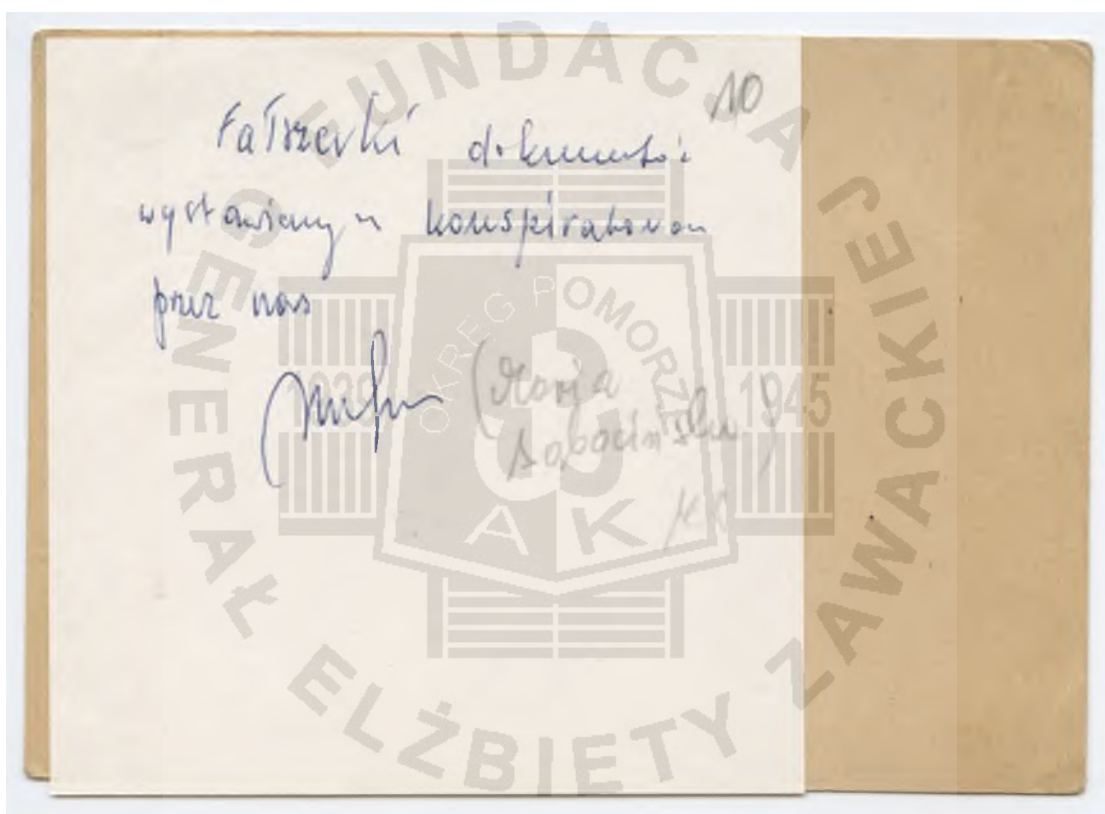
S. 9-10

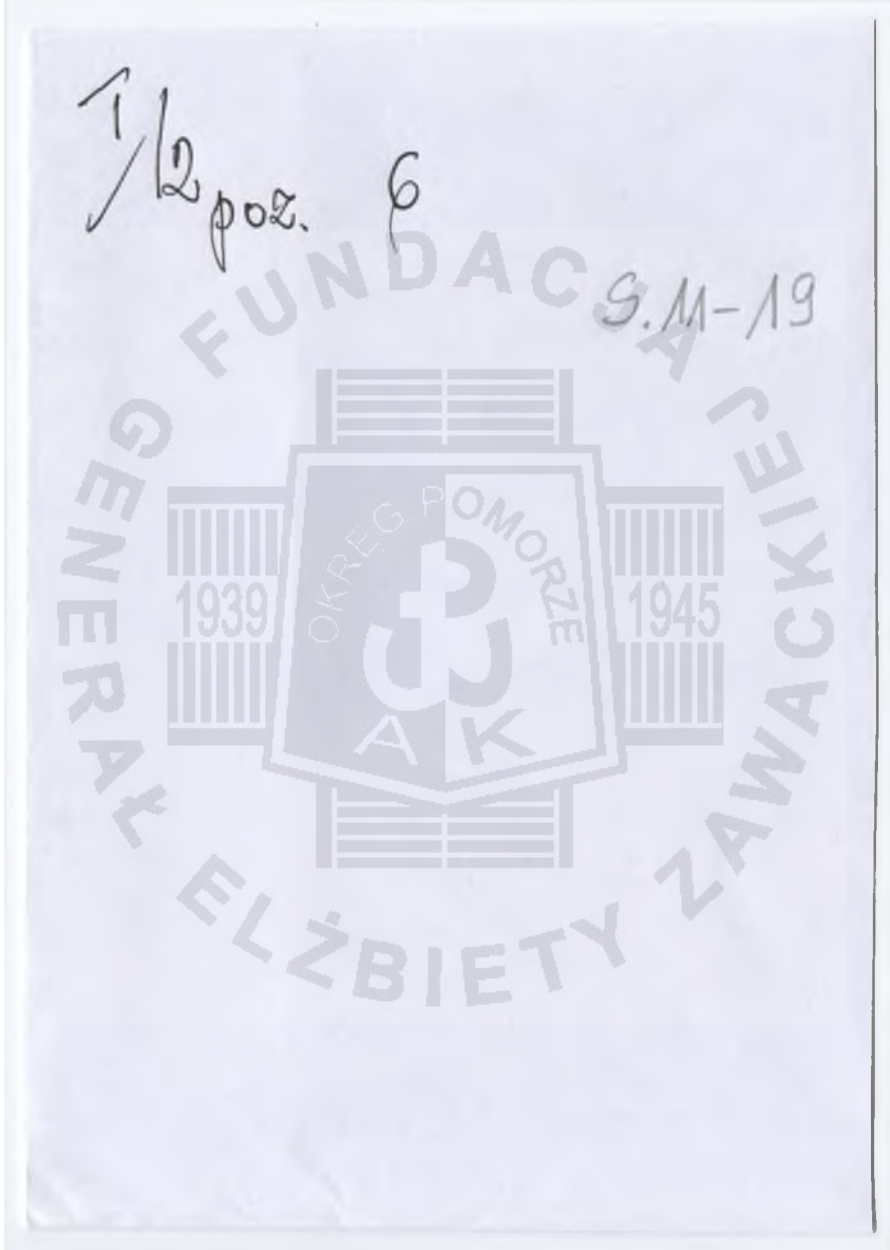

Beschäftigungsausweis

Die Slawomira Sobocinski
geb. am 11. Juni 1922
in Skenpe - Wymyslin Kreis Leipe/Westpr.
wohnhaft in Schemmensee - Mischeldorf
ist bei mir als Junghauerin beschäftigt.
Leipe/Westpr., den 18. Februar 19 43

Diese Ausweiskarte wird bei Arbeitsbeendigung wieder abgenommen

12

Arbeitsbuch

(Gesetz vom 26. Februar 1935, RGBl. I S. 311)

Nr 449 1a/ 26178

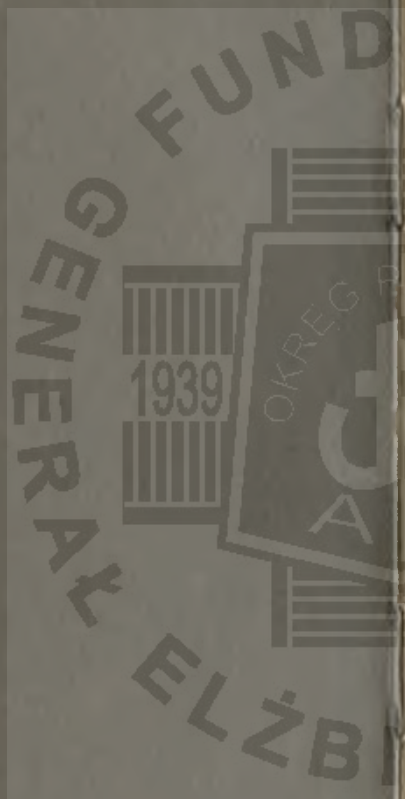
Slawomira Sobociuski

(Vor- und Zuname, bei Frauen auch Geburtsname)

1945
Wohnnummer:

Slawomira Sobociuska

(Eigenhändige Unterschrift des Inhabers)

1	Geburtsdag	11. Juni 1922	
2	Geburtsort	Skeupe	
	Kreis	Leipa	
3	Staatsangehörigkeit	Zukunftsangehöriger (Polen)	
4	Familienstand a) led., verb., gesch., verw.	led.	
	b) Geburtsjahre der minder- jährigen Kinder	1939	1945
5	Wohnort und Wohnung	Skeupe, Wjuszynski-Str., Krs. Leipa	

Fortsetzung nächste Seite

5	Wohnort und Wohnung Fortsetzung	

Hier nur amtliche Eintragungen

6	Arbeitsdienst	Vom bis			
		Entlassen als			
			(Stempel u. Unterschrift)		
7	Wehrdienst	Vom bis			
		Entlassen als			
				(Stempel u. Unterschrift)	
8	Sonstiges				

2b

Hier Eintragungen nur durch das Arbeitsamt

14

Berufsausbildung

a	Abgeschlossene Lehre	von	bis
		als	
	Keine		
	Lehrbetrieb (Werk)		
	Ort		
b	Fachschul- bildung		
	1939	1945	
c	Sonstige Fachausbildung		
d	Landwirtschaftl. Kenntnisse	Molkerei, Fahren	
e	Besondere Fertigkeiten (z. B. Führerschein für Kraftfahrzeuge)		

3

Hier Eintragungen nur durch das Arbeitsamt

15

Bisherige Beschäftigungsarten von längerer Dauer

	vom	bis
Witthelf. Familienangh. i. Landwirtschaft	1936	
	1939	

Hier Eintragungen nur durch das Arbeitsamt

16

Berufungsgruppe Berufsaart

Ausgestellt am: 19. Mai 1942
 (Stempel des Arbeitsamtes)

Arbeitsamt Rippin
 Nebenstelle Leipe
 Im Auftrage:

[Handwritten Signature]
 (Unterschrift)

Eintragungen der Unternehmer

17

1 Name und Sitz des Betriebes (Unternehmer) (Firmenstempel)	2 Art des Betriebes oder der Betriebsabteilung	3 Tag des Beginns der Beschäftigung
1 Roman Sobociński Skarupce	Land- wirtschaft	Vom Kind an
2		
3		
4		
5		

6

Nummernfolge (links) beachten

18

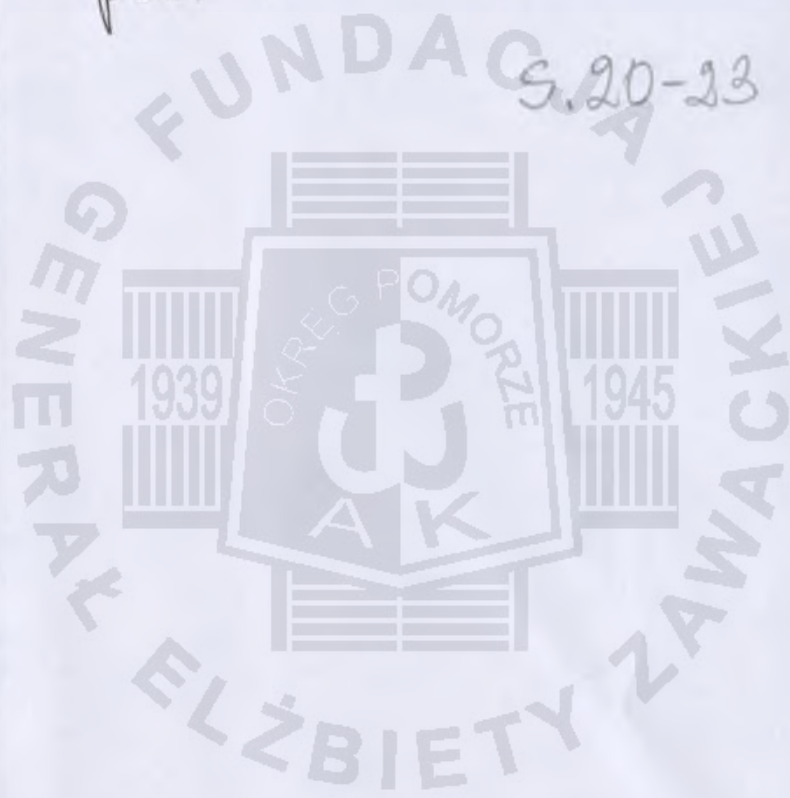
4 Art der Beschäftigung (möglichst genau angeben)	5 Tag der Beendigung der Beschäftigung	6 Unterschrift des Unternehmers
Jungbauerin		Roman Sobociński

7

1/2
pol. 12

S. 20-23

21

Nazwisko SOBOCINSKA

Imię Sławomira

Pseudonim "Sławomira"

Przydział WSK.

Obw. Lipno.

Odnaczony został

KRZYŻEM ARMII KRAJOWEJ

ustanowionym dnia 1 sierpnia 1966 roku przez
dowódcę A.K. gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego
dla upamiętnienia wysiłku żołnierza Polski
Podziemnej w latach
1939—1945.

Przewodniczący
Podpis: *[Signature]*
Kobusi Brzyza
M. Mandziara "Siwy"

Londyn, dnia 4. LIPCA 1978

22

**LEGITYMACJA
KRZYŻA ARMII KRAJOWEJ**

Nr. 29802

23

Nazwisko ..... WARSICKA .....

Imię ..... Sławomira .....

Pseudonim ..... "JANKA" .....

Przydział ..... Kom. Obw. Lipno .....

Okr. Pomorski.

Odnaczony został

KRZYŻEM ARMII KRAJOWEJ

ustanowionym dnia 1 sierpnia 1966 roku przez
dowódcę A. K. gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego
dla upamiętnienia wysiłku Żołnierza Polski
Podziemnej w latach
1939 — 1945 Przewodniczący

Podpis: *[Signature]*
M. Hordziej "Stry"

Londyn, dnia ..... 14/2/84 .....

T/3, Inne materiały dokumentacyjne
- Sobocińska Stawomira:

1. Pismo Józefa Chylińskiego do
Ministerstwa do Spraw Kombatantów
w G-cie z 21.09.1975 w sprawie
Sobocińskiej Stawomiry, ksero oryg.,
mpisu

lc. 13.1

xero-kopii
odpis listów ze zbiorów I.M. 26/II, dotyczy M.Sobocińskiej EZ 156/P

Józef Chyliński
19 Paulsen Rd.
Toronto M6M 2E2
Canada
dotyczy weryfikacji

21.IX.1975

Ministerstwo do Spraw Kombatentów

-Warszawa

Aleje Ujazdowskie 6a

W uzupełnieniu mojego pisma z dnia 21.6.1975 dotyczącego weryfikacji gdzie zostało opuszczone nazwisko : Sobocińska-Warszawska Sławomira ps. Janka - Wanda w odpisie rozkazów KC. Luneta KC.AK.Okręgu Pomorze Ldz.225/I z dnia ~~21.1.1945~~ 1.1.1945 odznaczenia orderem Virtuti MilitaryV kl.i Ldz.22 3/1 z dnia 24.12.1944 odznaczenia Krzyżem Walecznych.

Proszę o uzupełnienie i umieszczenie w odpisach rozkazów Ldz. 225/I z dnia 1.1.1945 i Ldz.223/I z dnia 24.12.1944 poniżej wymienione:

Ps. Wanda - Janka ppor. 1922 w konspir. 1940

I.Nazwisko Sobocińska-Warszawska Sławomira ur.12.6.1922

Obw. Alun
Kier. Wsk. Obu
Insp. S. S. S. S.
Kier. L. S. S.
Kier. Insp. S.
Kier. Insp. S.

Z poważaniem

Józef Chyliński
Kawien, Wicher, Rekin Polk.
podpis nieczytelny

zob. akta Marii Sobocińskiej

II. Materiały uzupełniające relacje:
Sobocińska Stawomira

1. Wojtowicz E., program „Sobocińska Stawomira Janina”, [w:] Słow. biograficzny konspiracji pomorskiej 1939-1945, Tomii 2004, z. 6, s. 149-150, kserokop. k. 2 s. 1-2

Sobocińska Sławomira Janina zam. Warsicka ps. „Janina”, „Sława”, „Wanda” (1922–1987), kier. sekcji łączności WSK Insp. AK Włocławek.

Urodzona 22 VI 1922 w Wymyślinie pow. lipnowski; córka kupca Romana i Stanisławy z d. Ziemkiewicz; siostra Marii Romany ps. „Ryśka”. Naukę rozpoczęła w Szkole Ćwiczeń przy Seminarium Nauczycielskim w Wymyślinie. Kontynuowała ją w Gimnazjum im. R. Traugutta w Lipnie, następnie w Żeńskim Gimnazjum im. Królowej Jadwigi w Toruniu. Uzdolniona muzycznie, pobierała prywatne lekcje gry na fortepianie m.in. u uczennicy (NN) prof. Ursteina, ucznia Józefa Elsnera – nauczyciela F. Chopina. Działała w ZHP.

W chwili wybuchu II wojny światowej była uczennicą I kl. liceum. Od 1940 zaangażowana w działalność konspiracyjną rodziny, udzielającej schronienia żołnierzom Września, uciekinierom, osobom poszukiwanym przez Niemców. Razem z M. Sobocińską nawiązała przez „zieloną granicę” kontakt z rodziną w Warszawie zaangażowaną w konspiracji. Później, jako łączniczka Stanisławy Sobocińskiej (matki), organizatorki pomocy społecznej, przekraczała ją wielokrotnie w towarzystwie Marii Pasińskiej, przekazując informacje wywiadowcze i prasę konspiracyjną. Bardzo intensywnie włączyła się do akcji wysyłania paczek do więzień i obozów, współdziałając w tym zakresie z Emilią Siwicką ps. „Emma”. Prowadziła też tajne nauczanie dla dzieci z rodzin Pasińskich i Puchalskich. Przez Jerzego Ziemkiewicza (kuzyna) poznała w Toruniu Danutę Krzeszowską, córkę Haliny Krzeszowskiej ps. „Ludmiła”, która zwerbowała ją do WSK. H. Krzeszowska, od połowy 1942 referentka WSK Garn. AK Toruń, a w 1943 kier. referatu WSK Podokr. Południowo-Wschodniego, zaprzysięgła ją do WSK. Po przeszkoleniu pełniła funkcję łączniczki do zadań specjalnych. Utrzymywała stały kontakt z kwaterą KO AK Pom., zlokalizowaną w Toruniu przy ul. Warszawskiej 8 (mieszkanie H. Krzeszowskiej). Otrzymywała też zadanie zorganizowania sieci łączności na terenie Insp. AK Włocławek. Werbowała do konspiracji znajome koleżanki ze szkół w Skępem, Lipnie, Toruniu, Włocławku. Wiele z nich później M. Sobocińska zaprzysięgła do WSK. Swobodę poruszania się po terenie umożliwiły jej nielegalnie zdobywane zezwolenia. Dostarczała je Halina Grabowska ps. „Halszka”, pracująca w urzędzie gminy w Skępem. Skierowania na badania lekarskie do dr. Wrembla (laryngologa) w Toruniu wystawiał też dr Stanisław Zmysłony ze Skępego. W październiku 1944 została wywieziona do obozu w Tłuchowie – Lager II Tulchenhof i skierowana do kopania okopów. Słabą fizycznie skierowano do pomocy w kuchni. Na terenie obozu kontynuowała pracę konspiracyjną. Prowadziła tajne nauczanie dla dzieci robotników rolnych zatrudnionych w majątku. Pracę w kuchni wyko-

2
rzystała do organizowania pomocy żywnościowej. W grupie sześciu dziewcząt i dwóch chłopców została skazana na rozstrzelanie. Wyrok zapadł w wyniku stwierdzenia nieobecności podczas kontroli obozu przez oddz. Jagdkommando. Uniknęła śmierci. Zaraz też została uwolniona z obozu przez M. Sobocińską i ukryta. Do końca wojny nie wiedziała, że obóz opuściła nielegalnie.

Po wojnie uczyła się na kursach nauczycielskich i kontynuowała naukę muzyki w przeniesionym z Wilna Instytucie Muzycznym w Toruniu. Z uwagi na trudny dojazd naukę przerwała po przeniesieniu Instytutu do Bydgoszczy. Z powodu trudnej sytuacji materialnej rodziny nie skorzystała też z propozycji prof. J. Kuroczko oferującego jej zatrudnienie w Zespole Pieśni i Tańca „Mazowsze”.

Podjęła pracę w szkole podstawowej w okolicy Tuchowa, a następnie pracowała jako księgowa w Urzędzie Finansowym w Lipnie, potem w Nadleśnictwie w Skępem. Równocześnie udzielała lekcji gry na fortepianie w Domu Kultury w Lipnie. Ciężkie przeżycia okupacyjne, powojenne represje UBP wobec rodziny, aresztowanie „Ryśki” (siostry) za działalność poakowską nadwerżyły jej zdrowie. Wcześniej przeszła na rentę inwalidzką. Zmarła w Skępem 31 V 1987 i spoczywa w grobie rodzinnym.

Odznaczona: Krzyżem Armii Krajowej, Krzyżem Walecznych, Medalem Wojska (po raz 1, 2, 3).

APAK, T.: Chyliński J., Krzeszowska H., Sobocińska S., Sobocińska St.; Materiały źródłowe autorki.

Krystyna Wojtowicz

Słowa biograficzne konspiracji
pomorskiej 1939-1945, Toruń 2004,
z. 6, s. 149-150

T: L- 573/573 Pom.

Lipno

Sobocińska Stawomira

✓. Party informacyjne
1939 1945
AK
lc. 4

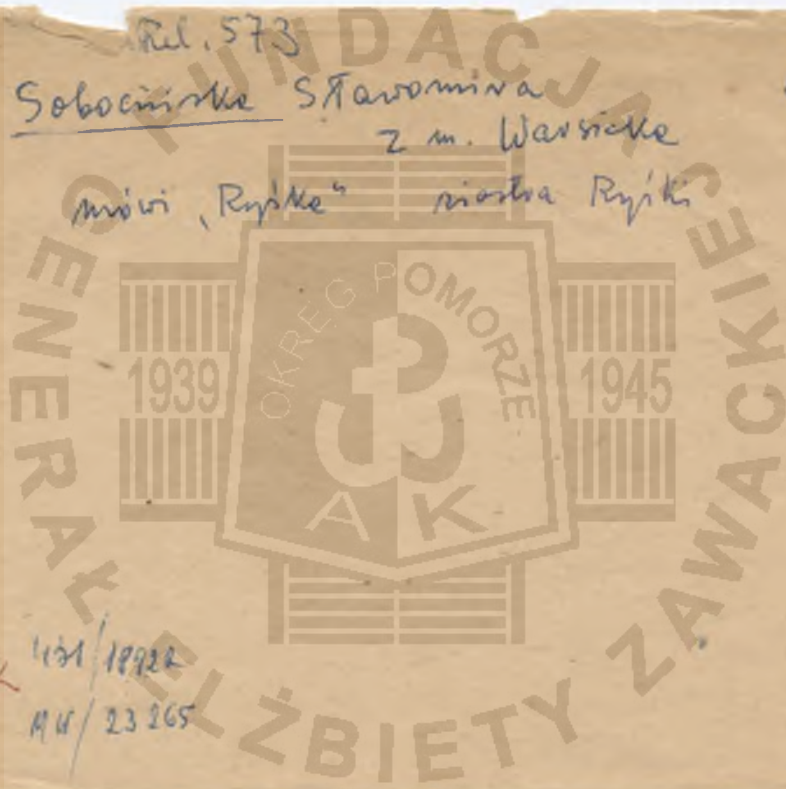

Rel. 573

Sobocińska Sławomira
z m. Warszawy

17 K
lipno 1

miłoi, Ryńke⁴ miłoi Ryńki

K 131/18922
M 4/23 265

++

Rel. 573

Lipno 2

Wawrszka Stawomire z d. Sobocińskiej
Piotra Mari Sobocińskiego

Wymyślił p-ta Skype na ruciu

Telemińska Piotra 1943

K-tka tbi WSK Lipno 1945

relacji de maria Sobocińskiej

K 431

LIPNO

3

WARSICHA STEWOMIRA "SEAW", "TANKA"

z tel. M. Sobociński

- łączący i pilotai os. ze specjalnością palec
Kon. Tomi. do przeprowadzenia służb
spadochronowych

AM

Sobocińska Stanisława

Włocławek,
WSK PK 4

Odeznano Medalem Wojska
(po raz 1, 2, 3), Księciem Armii Krajowej
(18 922)

zob: teście „Odsunienia” - materiały przesła-
zane przez Elżbietę Zawacką poz. 431

WS. VII'04

oprac. W. J.

wersja 12
 Sobocińska Stawa
 ul. Ziemiętyńskich
 Osobna karta
 33.06.2005

K-573

AK - Lipno

Sobocińska Stawa
 zam. Warsicka

Sobocińska Sławomira

